

BELLPUIG

ARTÀ

PRENSA
CORTA

12 MAIG 1990 N° 26 -VI ÈPOCA- ANY XXXI REVISTA QUINZENAL

EL TURISME, SITUACIO EXPECTANT

Sa Canova com a emblema.

El turisme, la font d'on Mallorca treu gairebé la totalitat dels seus ingressos, no és ja aquella activitat esbojarrada que vint-i-cinc anys enrera permetia ensantar una peseta i treure'n un caramull de beneficis sense passar pena ni haver de desenvolupar cap tasca més complicada que el simple anar fent. Ni ens ho explicàvem ni, més greu encara, hi cercàvem explicació. Allò funcionava, i ja ho veurem. Avui, però, no és així. De cap manera ens podem rentar les mans d'una qüestió abosultament fonamental en la Mallorca actual.

La crisi derivada dels problemes energètics del setanta-tres va anar modificant aquella inèrcia tan dolça i poc a poc el negoci turístic ha anat exigint comportaments més racionals, més economicistes, més d'experts. La competència exterior ha generat, a més, una competència interior no menys amenaçant. No es tracta de construir fantasmes ni alarmar-se fora motiu, però sembla imprescindible adoptar mesures tan prudents com definides per evitar situacions fora remei.

L'entrevista que publicam és prou expressiva i fa referència, per una banda, a aquells elements amenaçadors i preocupants: degeneració del servei, escassa professionalitat, sobresaturació d'oferta, necessitat ineludible de planificació, destrossa paisagística... però, per altra, també parla dels factors que de sempre han afavorit Mallorca i que, llevat d'un, no sembla que puguin canviar en un futur immediat: les distàncies amb el mercat europeu (que és el més gran, i en diferència, per a aquest producte), la sintonia de caràcters, la possibilitat de sentir-se com a casa sense ser-hi... L'excepció és una: el paisatge, que sí que té possibilitats de canvis irreversibles.

També en aquest número informam de l'exposició sobre Sa Canova que s'ha feta els dies passats a Na Batlessa. Sa Canova ha esdevengut un dels emblemes d'aquesta Mallorca que no vol destruir allò que precisament ha permès aquesta riquesa: el seu paisatge. Sa Canova és una cruïlla d'interessos i aspiracions oposades que, segons com es resolgui, determinarà el rumb de la Mallorca del futur.

El lema "Sa Canova contra Ravenna" simbolitza la gran batalla que pot dur a un futur irreversible. Sa Dragonera, Es Salobrar de Campos, S'Albufereta, Mondragó... Sa Canova.

És interessant constatar a la premsa determinades postures de persones que, pel seu càrrec o per la seva significació, cal tenir en compte a l'hora d'analitzar el turisme. Així el col·loqui desenvolupat en un conegut restaurant servirà sota el significatiu títol de "Turisme i terri-

tori" ens en dona una bona mostra.

El conseller Cladera és optimista perquè no creu que Turquia, per exemple, pugui ser una competència seriosa. L'altre conseller present, el senyor Sáiz, pensa que podria urbanitzar-se encara el doble del que hi ha i que ell no anirà en contra d'una població que no pensa en el creixement zero. El missèr Melià creu que el turisme és massa delicat per deixar-ho en mans dels ajuntaments. L'hotelier Forteza Rey es lamenta que l'atractiu de Mallorca sigui, ara per ara, els seus preus.

Tot un ventall d'opinions que, reflexionades una per una, no deixen de ser preocupants; però en llegim una que fa, literalment, feredat. Diu el conseller Sáiz sobre l'escassetat d'aigua: "No es preocupante. Un pequeño ahorro en la agricultura permitirá un aumento de hasta el doble."

Mallorca no pot perdre el tren del turisme; però tampoc no es pot permetre que s'aturi ofegat per la càrrega. I a tots ens interessin opinions d'aquesta categoria perquè són les de qui tenen pes a l'hora de decidir.

Per això ens preocupa l'optimisme del conseller Cladera, pel que pot suposar d'adormiment en la creença que res no ens faran, que podem continuar igual.

Per això ens preocupa l'opinió del nostre paísà Melià, que regenta un dels bufets més influents de l'illa. Ens mans de qui ha d'estar l'urbanisme si el retiram dels ajuntaments? Seria interessant saber-ho..., sense dubte.

Per això preocupa l'opinió del senyor Forteza Rey. L'atractiu de Mallorca són els baixos preus a què es ven. I per què es ven tan baix? No serà que, poc a poc, hem aconseguit que Mallorca valgui poc?

Per això alarma el conseller Sáiz. Hi ha possibilitats legals d'urbanitzar el doble del que ja hi ha. I ganes de fer-ho, que hi ha en segons quins estaments. Encimentar Mallorca sembla encara una solució! I tot sotmès al déu-ciment, fins i tot part de l'aigua que, pobres pagesos il·lusos, malgasten en l'intent de sobreviure de la seva terra. Diuen que Llorenç Villalonga tenia la solució per als problemes d'aigua a Mallorca, però que no la volia dir perquè, assegurava, hi hauria bojos que la durien a la pràctica. En realitat consistia en asfaltar tota la superfície de Mallorca i exacavar-hi cisternes. La seva proposta surrealista sembla que comença a ser una possibilitat.

Per això Sa Canova contra Ravenna és una alternativa. Cada dia amb més futur, perquè suportar un camí que es manifesta incapaç de créixer sense crear més problemes i més greus dels que resol. Perquè suposa la preservació d'allò que està en perill de perdre's: la integritat física de l'illa.

BELLPUIG

ARTÀ

Revista quinzenal

Núm. 26, 12 de maig 1990

Redacció i Administració:

Rafel Blanes, 10. Artà.

Tel. 835033 (contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969.

Redacció:

J. Adrián, J. Amorós, G. Bisquerra, S. Conesa, M. Dalmau, M. Gelabert, A. Genovard, P. Ginard, S. Ginard, R. Humbert, M. Mestre, J. Morey, A. Muñoz, C. Obrador, A. Picazo, J. Sureda, B. Tous.

Administració:

G. Bisquerra, C. i C. Guerrero, Mª A. Sureda, A. Vives.

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats.

Imprimeix: Gràfiques Llevant. Ciutat, 55. Artà. tel. 562604

Cent quaranta-un milions, a l'aire.

La sala dels recursos contencioso-administratiu del Tribunal Superior de les Illes Balears en va veure un el passat dijous dia 26 d'abril presentat per don Joan Amorós Negre, portaveu del grup municipal del CDS en sol·licitud d'anul·lació del plenari del 28 de setembre del 89 en què, entre altres temes, s'acordà la petició d'una subvenció de 141 milions de pessetes per a diverses obres a realitzar a la zona de la Colònia.

La notícia, publicada per "Diario de Mallorca", ha tenguut un ressò immediat a la població que s'ha demanat, consternada, si no s'haurà fet llarg amb una qüestió que pot tenir conseqüències tan desproporcionades.

D'acord amb la informació publicada, els demandants al·legaren que, a conseqüència de no respectar els plaços legals de convocatòria, no es pogueren informar degudament en els temes que es debateren en aquell plenari. El mateix rotatiu va publicar unes manifestacions del primer firmant de la demanda en què deia que "Es catastrófico lo que ha sucedido. Si prospera la impugnación del pleno y se pierden los 141 millones para el embellecimiento de la costa de Artà, se lo tendrá bien merecido el alcalde."

Hem tractat de recollir la informació suficient perquè els nostres lectors es puguin fer una idea adequada de la qüestió. Un recull dels fets, un escrit d'opinió al respecte, i, finalment, la postura dels quatre grups municipals en resposta a les mateixes dues preguntes.

El Pla
d'Embelliment
afectaria La
Colònia de
Sant Pere

Opinió.

El risc d'equivocar-se

Mai no se sap del tot les conseqüències d'una decisió política, per això mai no és excessiva la cautela ni la modèstia a aplicar en el moment de voler-la valorar. Amb tot, qui ha de saber per què s'ha presentat un recurs com el que comentem, és qui l'ha presentat. I supòs que ho deu saber; però no crec, amb tota modèstia, que hagi calibrat bé la jugada, tot i que n'assumeixi les pitjors conseqüències possibles: "Si prospera la impugnación del pleno y se pierden los 141 millones..."

Aquestes desafortunades explicacions que recull la premsa, en el sentit que si es perden els milions "se lo tendrá bien merecido el alcalde" o "tienen lo merecido" podran figurar a l'antologia del disbarat. El més curt dels artanencs ha entès que si es perden, no serà el batle qui els perdrà, sinó el poble. O sigui, tots.

No respectar totalment el plaç entre sessió de comissió informativa i sessió plenària, diuen, va fer que no tenguessin temps per informar-se degudament. És possible, però això encara complica la qüestió. Si no estaven ben informats, de què els va servir assistir a la comissió informativa si no era precisament per informar-se? I per què votaren? Hem d'entendre que votaren desinformats? I si consideraven que la convocatòria no era legal, per què hi assistiren? I, sobretot, per què hi quedaren?

L'oposició, com totes, vol no ser-ho i el camí és desprestigiàr la política de la majoria per convèncer l'elector que a l'hora de tornar elegir s'ho repensi i els voti a ells. I es tracta d'aprofitar totes les ocasions que puguin ser favorables a aquest objectiu principal. A mi em sembla molt lícit i saludable. Sobretot si es té la valentia de dir-ho clar i llampant.

Per això, si a l'oposició no els agrada la manera com es convoquen els plenaris (i no seré jo qui digui si tenen o no raó o motiu per sentir-se descontents) poden creure que la població és sensible a aquesta circumstància i per tant és un envit sobre el qual han de jugar fort perquè som davant una qüestió important. El que no sé és si havien previst que l'electorat, en comptes de entendre les seves raons, se'n fes trons i retrons de minúcies sobre plaços. A mi em fa la impressió que, davant una subvenció tan important, la gent considerarà sempre certes coses com o coverbos. Una de les servituds de l'oposició és que no té massa recursos davant el poder, sobretot si es troba en minoria, i li convé jugar-los bé perquè si no els seus desencerts es notaran més.

Crec que ens podríem trobar davant un d'aquests desencerts, tan descomunal com l'enrenou que ha mogut. Jo no sé quin pot ésser el desenllaç judicial d'aquest embolic, però la reacció popular que es pretenien atreure resulta que s'ensuma el pitjor, és a dir, que es podria perdre la subvenció. Recordant que amb les coses de menjar no hi juguen, ben bé podria ser que els imputin la irresponsabilitat de jugar amb foc i de confondre les bregues entre grups amb els assumptes del poble. El preu, ja se sap, és cremar-se. I a mi, modest opinant que no creu en massa veritats absolutes, em sembla que algú n'ha de sortir socarrimat. I això sempre és una llàstima.

Jaume Morey Sureda
Ex-batle.

Els fets.

L'Ajuntament havia acordat beneficiar-se del Pla Extraordinari de Millora i Embelliment de Zones Turístiques, promogut per la Conselleria de Turisme del Govern Balear. La sol·licitud havia d'anar avalada per un acord plenari i presentada abans del dissabte 30 de setembre de 1989. Les obres a incloure en aquest pla eren totes a fer a la zona de La Colònia de Sant Pere i el cost total era de cent quaranta-un milions de pessetes. El darrer dels projectes va ser visat en el corresponent col·legi el dilluns 25 i lliurat, el mateix dia, a l'Ajuntament.

El mateix dilluns s'envia convocatòria als membres de la comissió informativa d'urbanisme formada, a més del Batle, pels Regidors Ginard i Hernández, (Ind.), Sureda (P.P.), i Amorós (CDS), per celebrar sessió el dimecres, 27.

Dimarts 26 es reparteix la convocatòria del plenari a celebrar el dijous 28.

Dimecres 27, com estava previst, es celebra la comissió informativa on es tractaren els temes que havien d'anar al plenari.

Dijous, 28. Es reuneix el plenari. A l'inici el portaveu del CDS, senyor Amorós, presenta un escrit en què exposa que, a causa de no haver-se respectat el pla de dos dies entre la comissió informativa i el plenari, es veu "en la obligació de impugnar el pleno ordinario" i demana que "dicha impugnación se refleje en el acta". El Batle, diu l'acta, no accepta la impugnació i proposa que, d'acord amb la legislació aplicable, passi a votar-se la ratificació de la celebració de la sessió. La votació li és favorable per set a cinc (no hi assistí un regidor dels Independents), i continua la sessió

amb la presència dels dotze regidors que hi havien acudit. Tots els punts són aprovats per unanimitat.

En una sessió plenària posterior en què s'havia d'aprovar l'acta de la del 28 de setembre, el portaveu del CDS no va acceptar la redacció que proposava la secretària al·legant que no reflectia el que realment havia ocorregut, fins i tot l'acusava de falsificació de document públic. L'acta va ser aprovada per majoria.

Dia quatre de gener de 1990, arriba un escrit del Tribunal Superior de Balears en sol·licitud de l'expedient relatiu al plenari del vint-i-vuit de setembre perquè havia estat presentat un recurs contenciós-administratiu per part dels cinc regidors de l'oposició. La vista, com s'ha informat, va ser dijous dia 26 d'abril. La sentència es farà pública pròximament.

Enquesta als quatre grups municipals.

Per saber l'opinió dels grups polítics de l'Ajuntament els hem remès una enquesta de dues preguntes, a tots les mateixes, perquè exposassin els seus punts de vista. Les preguntes eren:

1.- Quina és l'opinió del vostre Grup sobre el recurs?

2.- No creis exagerat que s'arrisqui tant per una qüestió que sembla ser de tràmit?

Les preguntes varen ser formulades als respectius caps de grup, però a l'hora de tornar-les els grups del CDS i del PP les presentaren de forma conjunta. Vegeu les respostes que hem rebudes:

Joan Amorós Negre, de Centre Democràtic Social.

1.- La nostra opinió és clara. La democràcia no és la prepotència de les majories, és el respecte de les minories. A l'Ajuntament d'Artà això no compta. No es respecten les lleis i es deixa a l'oposició en un paper mancat de consideració, sempre sotmès a una voluntat hegemònica i, des de més d'un aspecte, despòtica. Per tant nosaltres creim que exigir el

respecte a les lleis que garantitzen la participació de tots els representants populars és essencial per a un correcte funcionament de l'Ajuntament.

2.- És arriscat sempre. Però ací no estam parlant d'una qüestió merament formal. Estam xerrant dels drets essencials dels membres del Consistori a poder opinar i decidir amb coneixement de causa, que la llei sigui respectada i no es produeixin imposicions ni alteracions de la realitat. I això que a les democràcies la forma també és essencial, perquè el que està en joc és l'exercici dels drets individuals. Per tant mai no és arriscat sortir en defensa de qüestions que marquen la diferència entre el despotisme personal i un estat de dret. El que convé, a fi de comptes, és que abans de violar la llei hom tenguí ben present el perill que es corre. I que no hi ha butlla per als que infringeixen la llei.

Joan Sureda Vives, del Partit Popular.

A més del que hem esmentat, volem dir que el Sr. Batle va gaudir de l'oportunitat de declarar la sessió plenària amb caràcter d'urgència, però a causa de la seva arrogància no ho va fer i per tant tota la culpa del que passà és seva. Després quan la Secretària va fer l'acta varen posar sobre el document públic el que el Sr. Batle, per manca de coneixements, no va dir a la sessió plenària.

Antoni Maria Ginard, del Partit Socialista Obrer Espanyol.

1.- Els socialistes creim que la tasca d'una oposició a l'Ajuntament és la de lluitar perquè s'acompleixin els acords municipals i proposar alter-

natives a la tasca de la majoria governant, però no obstruir la marxa de la institució. En el cas que ens ocupa creim que el P.P. i el C.D.S., deliberadament, van a fotre les gestió de la majoria, posant un recurs innecessari que pot dur greus conseqüències a Artà. El que trobam molt incoherent per part de la dreta és que impugnin un ple i que hi votin afirmativament a totes les propostes, i després el duguin als tribunals, sabent que si el jutge els dóna la raó, no es podran dur a terme cap dels punts aprovats amb el seu vot a favor.

2.- Si el P.P. i el C.D.S. creien que el batle convoca els plens amb manca de temps, hi ha moltes maneres d'evitar-ho i fer que l'opinió pública ho sàpiga, però arriscar una subvenció de 141 milions de pessetes, que pot esser que no hi hagi oportunitat de poder demanar-la mai més, és voler que Artà no vagi endavant. Creim que davant actuacions com aquesta convé que el poble d'Artà tenguí en compte quin tipus de gent és la que vol que Artà camini endavant i quina és la que el vol tenir estancat. Els socialistes tenim ben clar que primer és el poble d'Artà que els interessos de partit.

Miquel Pastor Tous, del Grup Independents.

1.- Crec que es una acció totalment desmesurada, ja que la convocatòria d'aquest ple va esser feta amb absoluta bona fe per part nostra i amb el màxim de temps pos-

sible, ja que els projectes es visaven dia 25 i havien de tornar-se dia 29 aprovats pel ple. Tant és així que si, com ens han acusat a la premsa, haguéssim volgut escatimar informació o no deixar temps a l'oposició, podríem, legalment, convocar un ple d'urgència només amb 24 hores d'antelació i sense fer comissions informatives, però com que sempre hem estat partidaris que l'oposició tenguí la màxima informació dels assumptes importants, el mateix dia que es reberen els projectes, dia 25 de setembre, es va convocar comissió informativa i es va posar tota la documentació a l'abast de qualsevol regidor a la secretaria de l'Ajuntament, amb la qual cosa puc assegurar que l'oposició va tenir accés a

la informació el mateix dia que el batle.

2.- Jo pens que per un polític local el pecat més gros, la traïció més imperdonable que pot fer, és sacrificar el benefici de tot un poble als interessos propis o del seu partit, i en aquesta qüestió això és tan evident que l'únic que puc dir i opinar és que si jo em trobava ara dins la pell dels regidors de l'oposició estaria empegueït d'anar pel carrer i mirar la gent del meu poble a la cara; però tothom té la seva pròpia consciència i la seva pròpia vergonya i, si han fet això, les seves raons tendran, encara que davant mi mai no podran justificar-se d'una acció que, en el millor dels casos, no pot tenir altre objectiu que fer mal per fer mal.

VIATGES millor

Telex 69565 VGOR E G.A.T. 820

Calle Binicanel·la, 12 - ☎ 585515/52 - CALA MILLOR
Carretera Cala Agulla, 19 - ☎ 564017 - CALA RATJADA

PROGRAMA ESPECIAL A GRECIA I TURQUIA.

ATENAS 8 dias.	39.850 pesetas.
ATENAS - CIRCUITO PELOPONESO 8 dias.	62.100 pts.
ATENAS - CRUCERO DE 3 dias. 8 dias.	76.300 pts.
ATENAS - ESTAMBUL - CRUCERO 11 dias.	135.500 pts.
ESTAMBUL 8 dias.	52.200 pts.
ESTAMBUL - CAPADOCIA 8 dias.	72.900 pts.

(estos precios incluyen avión + traslados + hotel turista)

ROMA 8 dias.	50.400 pesetas.
VIENA 8 dias.	59.000 pesetas.
MADEIRA 8 dias.	42.900 pesetas.

CUBA 15 dias. (pensión completa) 127.300 pesetas.

GALICIA 3 ciudades 8 dias.	65.850 pesetas.
GALICIA Y PORTUGAL 8 dias.	65.200 pesetas.

(estos precios incluyen avión, hotel xxx y coche de alquiler con seguro todo riesgo y klm. ilimitado).

VIATGI MILLOR AMB VIATGES MILLOR !!!

Com esperau que sigui la temporada turística?**PAU PIRIS LLABRES.** Comerciant.

Ningú no sap exactament què passarà, però el començament ha tirat a fluix. Més que de crisi turística, s'hauria de parlar de la improvisació, com a causa de la crisi. També de l'excés d'oferta, que avui no té mesura. Pens que s'hauria d'anar a la millora de la qualitat i a la professionalització i ser optimistes, perquè Mallorca, a pesar del mal que li han fet, no ha perdut encara els seus encants.

MARIA PÍCAZO MUNTANER. Empleada.

Bona, ja que les primeres impressions ho són. El començament ha estat bo però crec que l'hosteleria necessita mà de metge i si la cosa no es compon no puc ser optimista. La qualitat del turista és inferior a abans, tant pels seus hàbits personals com pels culturals. Crec que no s'haurien de fer ni més apartaments ni més hotels, s'han de conservar els que hi ha i no s'han de pujar més els preus.

JAUME CAPO PALOU. Subministres turístics.

Les impressions són dolentes, la gent ho comenta i les comandes han baixat, més que l'any passat. Jo faig mig Mallorca i veig que no hi ha hagut tanta animació. La gent es queixa molt i, des de l'any passat, amb raó. Jo crec que s'ha saturat tot... massa portals. I és molt difícil d'arreglar... no més edificacions i arreglar el que ja hi ha. Sense més palades. Optimista? Altres anys dolents s'han superat...

MARIA ÀNGELA MASSANET VIVES. Recepcionista.

Les perspectives són xerequetes. Veig que hi ha establiments que encara ara no han obert... i diuen que si vols tenir ple has d'abaixar preus. Jo crec que hi ha massa ciment, massa moles, falten espais verds. Crec que s'ha explotat massa el bon turista, se n'ha abusat i s'ha escapat. No som optimista... modernitzar, fer més espais verds, tractar-los bé tant si duen dolers com si no...

APOLONIA ANDREU ADROVER. Governanta.

Els pronòstics no són molt bons, com l'any passat; nosaltres hem obert igual de prest però no s'ha arribat a omplir. Crec que hi ha una bona guerra freda amb tants de llits com s'han fet. La feina minvarà perquè s'haurà de repartir. Hi ha hotels que han reduït plantilla i donen vacances dins la temporada. No sé com es podria arreglar... amb més turistes, tancant hotels vells...

MONTSERRAT SANTANDREU LLITERAS. Director d'hotel.

De fa uns anys anam per avall. Solíem obrir a principis de maig i enguany serà dia 20, però ja amb molts de clients. Ve més o menys tanta gent com de costum, però també es reparteix més. Abans solies tenir ple de cap a cap i ara hi ha més alts i baixos. Tot i que la meua companyia no treballa així, crec que les guerres de preus han estat molt perjudicials, és tirar-se terra a damunt.

Camps experimentals de farratgeres.

El passat dimecres dia 2 una delegació de tècnics agrícoles i conradors, presidida per l'honorable Conseller d'Agricultura, va visitar diverses explotacions d'Artà a les quals es du a terme una experimentació amb noves plantes farratgeres, entre les quals les més interessants són l'encloa i el tregol subterrani. Aquestes experimentacions són dirigides per l'enginyer Agrònom i cap d'Extensió Agrària de la comarca de Manacor, Miquel Estelrich. Pareix que els resultats són, per ara, bastant bons, i que aquestes plantes poden convertir-se en una alternativa interessant a la civada o altres farratges tradicionals, ja que el seu cultiu dura una sèrie d'anys i pot ésser pasturat amb intensitat sense que això afecti la seva supervivència. Entre els pagesos d'Artà que han participat en aquesta experimentació hi ha en Sebastià Amorós (Creuvela), Pedro Garau (el forner de la Colònia) i els pagesos de Ses Terretes.

Artà Balla i Canta.-L'agrupació degana de ball de bot va celebrar el diumenge dia 29 la seva festa anual a la Barbacoa d'Es Pujols. Aquesta festa s'ofereix tradicionalment als seus socis, benefactors i amics i consisteix en una torrada en un ambient d'amistat i companyonia. A la vetlada també s'ofereixen mostres de balls des dels més petits de l'agrupació als més grans. Al final, ball obert per a tothom. L'edició d'enguany va ser molt animada i amb molta de participació.

Ensenyança mitja al curs 1990-91.

El passat dia dos de maig, el Director Provincial del Ministeri d'Educació i Ciència, Andreu Crespi, es va reunir, a l'Institut de Batxillerat Llorenç Garcías i Font, amb els professors i els representants dels pares i dels alumnes al Consell Escolar d'aquest centre, juntament amb els professors de la Secció de Formació Professional d'Artà.

El motiu de la reunió, a la qual també hi assistiren els inspectors de zona de B.U.P. i F.P., era informar els membres d'aquests nivells educatius sobre les perspectives i el futur immediat de l'ensenyament mitjà a la Comarca de Llevant.

Com és ben sabut, l'edifici que actualment ocupa la Secció de Formació Professional pateix, des de fa temps, greus problemes d'infraestructura que impossibiliten la utilització de la major part de les seves instal·lacions.

Per això, ara fa uns mesos el Director Provincial ja va comunicar a la Direcció de l'Institut de B.U.P. que pel pròxim curs escolar 1990-91 la Secció de F.P. es traslladaria a les dependències del citat Institut tot introduint, però, una novetat important:

que desapareixeria el primer curs de Formació Professional i s'iniciaria, igual que al Centre de F.P. de Manacor del qual depèn la Secció d'Artà, el primer curs del Batxillerat Experimental. A la vegada, el Director Provincial suggeria que l'Institut de B.U.P. adoptés també la decisió d'implantar, per a tots els grups de primer curs, el nou Batxillerat, amb la consegüent integració administrativa del dos centres.

Posteriorment, el Claustre de Professors i el Consell Escolar de l'Institut Llorenç Garcías i Font rebutjaren aquesta possibilitat i, davant els rumors contradictoris i la incertesa de quina seria la solució final, es va convocar la reunió informativa que assenyalàvem al principi d'aquesta crònica.

En resum, el que es va tractar a la reunió que comentam fou:

-Que la Direcció Provincial del M.E.C., tot i que manté la decisió de traslladar la Secció de F.P. a l'edifici de l'Institut, amb la reforma abans esmentada pels alumnes de primer curs, demana que el Claustre i el Consell Escolar de l'Institut de

B.U.P. es replantegin la possibilitat d'implantar també, totalment o parcialment, el Batxillerat Experimental als seus alumnes de primer, amb la qual cosa es produiria la dita integració.

-Que, en qualsevol cas, tots els alumnes que es vulguin matricular a primer curs de B.U.P. o a primer curs del Batxillerat Experimental hauran de posseir el títol del Graduat Escolar. D'aquesta manera, aquells que finalitzin el vuitè d'E.G.B. sense aconseguir la titulació no podran matricular-se a cap centre d'ensenyament mitjà, tota vegada que desapareix el primer curs de Formació Professional, i haurien de repetir el vuitè d'E.G.B.

-Que el M.E.C. té previst, pel pròxim curs escolar, ampliar les instal·lacions de l'edifici que ara ocupa l'Institut amb vuit unitats més.

Finalment, sabem que el Claustre de Professors de l'Institut Llorenç Garcías i Font, en sessió celebrada el dia 4 de maig, va acordar que acceptaria introduir un grup del Batxillerat Experimental però mantenint, almenys, dos grups de primer de B.U.P. per tal de garantir les dues opcions en la seva oferta educativa.

Setmana del Llibre.

Dins la celebració de la setmana de llibre l'SMOE va organitzar tota una sèrie d'activitats d'entre les quals cal destacar les interpretacions realitzades per Na Catalina Contacontes que va dur a terme a les escoles del nostre poble. També l'actuació del grup S'Estornell duita a terme al Mercat. I en especial la participació de Miquel Mestre amb una xerrada dirigida als alumnes de Cicle Superior sobre els aspectes i els secrets del Teatre.

Campanya de Batxeo.

Aquests dies hem pogut observar com la brigada municipal treia les eines d'esfaltar i es dedicava a tapar els nombrosos clots que tenien determinats carrers. Posats en contacte amb el regidor d'obres ens ha informat que es tracta d'una campanya de batxeo general que pretén arreglar primer tots els carrers del poble i seguidament les diferents camades de foravila que són de competència municipal, inclosa la carretera que uneix Betlem i la Colònia i la que va fins a cala Torta i

Alumnes francesos de visita.

Durant aquesta setmana han estat amb nosaltres devuit alumnes francesos de deu anys del col·legi Jean Jaures de la ciutat de Carcassonne, amb la seva professora Annette Gachett, en motiu de l'intercanvi que fan amb els alumnes de quart del col·legi Sant Bonaventura.

Aquesta professora ja va venir fa dos anys amb un altre grup d'alumnes (els lectors de Bellpuig ho recordaran perquè l'entrevistarem) ja que ho tenen programat dins les activitats anuals del curs. L'objectiu és conèixer noves terres, gent i costums "in situ".

Després, a finals de maig, seran els de quart de Sant Bonaventura els qui aniran a Carcassonne a conèixer amb ells també una setmana.

La Coral Infantil.

La Coral Infantil d'Artà té prevista la participació a la XIII Trobada anual que tindrà lloc a Palma avui dissabte dia 12 de maig a les 5 del capvespre en el seminari vell.

Membres del Grup de Dansa en un desfilé a Na Batlessa.

Grup de Dansa d'Artà.-Dia 27 d'abril al Casino Palladium, el Grup de Dansa d'Artà, dirigit per Ramon Ginard, va presentar per segona vegada un desfilé de moda organitzat per l'associació de comerciants del carrer Sindicat de Palma. La mostra incloïa roba pret-a-porter, roba interior i vaquera, complements, bijuteria i teles. Vint-i-cinc dels qui desfilaren eren d'Artà. Cal dir que no és exclusivament un desfilé de moda sinó que, i d'aquí l'èxit del Grup de Dansa, és sobretot un espectacle molt ben acollit pels assistents. La prestigiosa agència publicitària Matas s'ha interessat per algunes de les models artanques que participen en aquestes mostres.

L'Orfeó Artanenc, a Alcúdia.

El passat diumenge dia 6, a l'església d'Alcúdia, l'Orfeó Artanenc va oferir un petit concert, convidat pel gremi de forners i pastissers per donar un caire més cultural a la seva festa anual.

Des d'aquestes pàgines Bellpuig vol donar l'enhorabona al seu director i components i, alhora, encoratjar-los a seguir endavant en aquesta poc reconeguda tasca del cant coral.

Paella descomunal.

Per celebrar el dia de l'Àngel l'APA del col·legi Sant Bonaventura organitzà el passat diumenge dia 6 una diada d'excursió a les platges d'Albarca on es confeccionà una descomunal paella per a més de cent persones. Els més de seixanta associats que hi acudiren se'n xuclaren els dits i en Joan Amer, el cuiner, quedà convidat per fer-ne una altra.

Tant el dia com la convivència varen acompanyar el bon resultat de la diada. Tal volta no ho va fer tant el camí que, a causa de les canals de desaiguat fetes darrerament, hi hagué més d'un bot o rascada davall del cotxe que varen fer llarguíssim el viatge.

Amb tot, enhorabona per la iniciativa i que no sigui la darrera.

Premi per a Vora-Vora

Difusió.-La boutique Vora-Vora Difusió ha aconseguit el primer premi en la II Mostra Estable d'Escaparisme organitzada per PI-MECO i sota el patrocini de la Conselleria de Comerç. El divendres dia 4 de maig la seva propietària i autora dels mostradors, Maria Genovard Sancho, va rebre el premi en metàl·lic i trofeu.

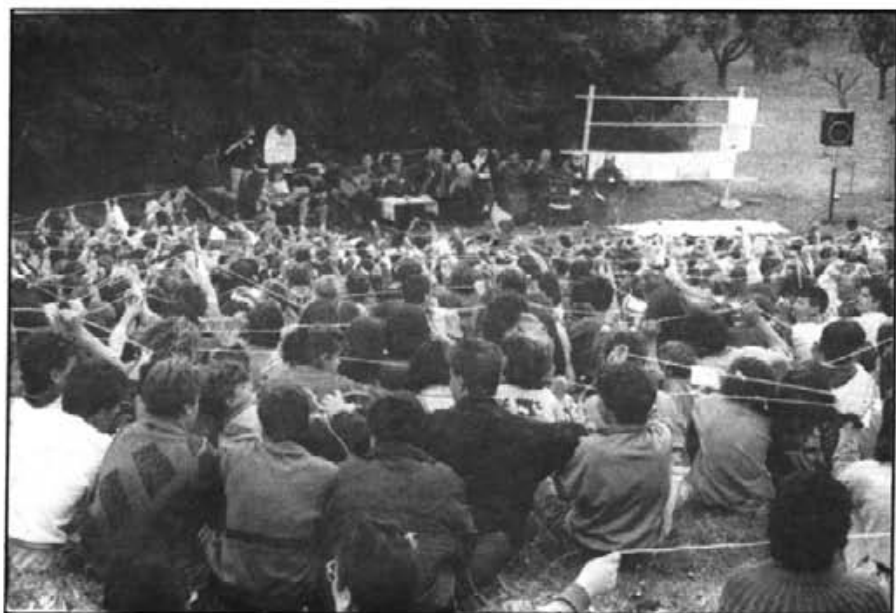
Aquesta mostra es va celebrar durant la temporada d'hivern i hi concorrien comerços de tota l'illa mitjançant els mostradors que, durant la temporada, anaven elaborant. No és la primera vegada que l'esmentada boutique obté premi ja que ens els darrers anys solia ser guardonada tot i que mai, com enguany, amb el primer premi. Vegeu a la fotografia una de les escaparates que aconseguiren el premi, on es demostra el bon gust de la nostra amiga Maria a qui donam la més efusiva enhorabona.

Sa Canova contra Ravenna

Durant prop de dues setmanes es va poder visitar al segon pis de Na Batlessa una exposició monogràfica organitzada i muntada pel G.O.B.Artà sobre Sa Canova i la seva problemàtica urbanística. En aquesta mostra quedava clarament exposat tot el procés jurídic sofert per aquesta zona d'ençà que el 1972 es promogué el primer pla urbanístic encara avui paralitzat. Els punts més criticats per l'agrupació ecologista foren la delimitació que fa de la zona la nova Llei de Costes i, sobretot, el recent Pla Especial de Protecció redactat pel Govern Balear, en contra del qual han presentat les corresponents al·legacions.

Si bé tot el material exposat era de bon veure (cal destacar l'excel·lent treball fotogràfic-audiovisual realitzat per Toni Muñoz, que un cop més ha demostrat el seu bon afer en l'art de la fotografia), sembla que l'exposició no ha despertat tota l'expectació que els seus autors esperaven. Així i tot ha estat molta la gent que ha passat per Na Batlessa, sobretot per contemplar els cartells originals de Barceló, Broto, Campano, Mariscal, Sicília i Tàpies i adquirir les seves reproduccions en pro de la campanya **Sa Canova contra Ravenna**. De fet, obres de tan cotitzats pintors no sovintegen gaire per aquestes contrades, amb la qual cosa valia la pena aprofitar l'avinentesa.

El passat diumenge, darrer dia per veure l'exposició, membres i simpatitzants del G.O.B. visitaren Sa Canova on, a més d'un bany més aviat fugaç, hi berenaren. Sens dubte, la frescor de l'aigua el faria entrar en gana.

La diada a l'Ermita.-De bon matí semblava que el mal temps jugaria altra vegada una mala passada, com ja ho va fer l'any passat, a la diada del primer de maig a l'ermita, ja que a l'hora de la partida estava molt ennuvolat i feia una fina brusqueta. Així i tot la gent artanenca, gent valenta, va sortir cap a l'ermita i, malgrat tot el camí quasi no va deixar de caure aigüeta, es va arribar a la meta com si no res.

Segons el parer de la gent, encara s'hi reuní un milenar de persones, malgrat molts fessin el viatge en cotxe, i es suposa que potser hi faltàs un centenar que es feren "por" i optaren per no anar-hi. Però tot i el contratemps de la pluja es va passar un dia bastant agradable ja que allà els núvols no s'atreïren a foradar i el capvespre el sol es va deixar veure.

Com cada any, els nins de la catequesi varen anar a romandre a l'ermita el vespre abans i s'ho passaren bé, encara que els qui guardaven i també ells mateixos no dormiren molt arreu. Ells, daren la benvinguda als pelegrins i a les dotze es va celebrar l'Eucaristia a l'aire lliure, sota el lema de "SUMES O RESTES?". Després del dinar a pa taleca, i d'ensaborir el cafetet, el conyac, les begudes, els "polos" i altres lliminadures que varen servir els membres del Consell Parroquial, es va fer la festa de la "fira", on els al·lots es varen divertir un parell d'hores i també alguns majors que volgueren participar dels jocs, sobretot al de "Romeu i Julieta".

Acabà la festa prop de les cinc, després d'un improvisat ball obert, on no hi faltaren les jotes i les mateixes.

Una cosa voldríem fer notar i és el dir de molts, que davant la gran quantitat de cotxes que es desplacen a l'ermita aquest dia, i els poc terrenys que hi ha per aparcar, suggerim que per evitar el gran embós que es produeix, es prenguin, ens anys futurs, les mesures pertinents per evitar-ho.

Salut i fins l'any qui ve.

INSTAL·LACIONS

M. Mascaró

Avinguda Costa i Llobera, 34 - B
Tel. 56 27 10
ARTA (Mallorca)

S'OFEREIXEN FEINES DE:

CONSTRUCCIÓ I DECORACIÓ

DE JARDINS

Joan Llabata Morey
Plaça Conqueridor, 8.
Telèfon: 83 52 44 - ARTA.

Joan Domenge, un diagnòstic del turisme.

En Joan Domenge és el director de l'hotel N'Aguait, un dels més prestigiosos i de més solera de la zona turística de Capdepera. La seva llarga dedicació a la professió l'autoritza a parlar sobre la situació actual no només de l'hosteleria, sinó del turisme en general. Començà a fer feina a la recepció de l'hotel Son Moll l'any 1958, quan acabava el servei militar, en tasques d'ajudant i de facturació. Quan en Sebastià Mesquida se'n va anar al seminari ell ocupà la plaça vacant de comptable. Pel fet d'estar prop del director, es va anar convertint en el seu ajudant fins que, amb l'apertura de N'Aguait, va ser oficialment designat subdirector del Son Moll. Des de l'any 1972 ocupa l'actual càrrec de màxim responsable de N'Aguait.

Bellpuig.- Explica'ns com veus el turisme avui dia...

Joan Domenge.- Fa més de trenta anys que hi faig feina i crec que mai no se l'arriba a conèixer. És una activitat que ha experimentat una evolució molt ràpida i els esquemes d'abans no serveixen per explicar-lo en l'actualitat. Els canvis, en tot aquest temps, han estat clars. En els anys seixantes, l'època de l'anomenat "boom", el turisme era més selecte, amb més poder adquisitiu. A això hi ajudava que la pesseta anàs a la baixa i amb devaluacions constants. Ara ja no hi tanta diferència en les monedes i el turisme s'ha massificat, és més la gent que viatja, el producte turístic neda entre una gran competència, hi ha moltes més places, moltes d'excés i qui té un hotel intenta omplir.

B.- Podríem dir que "omplir" és l'objectiu?

JD.- Sí, i això està generant una espiral perillosíssima: la necessitat d'omplir pot abocar l'hoteler a abaixar preus. Si abaixa preus, es veu obligat a rebaixar la qualitat del servei. La degradació del servei fomentarà el canvi cap a un altre tipus de turisme, menys productiu.

B.- Però a això, diuen, ja s'hi ha arribat...

JD.- El turisme bo, el de primer, escollia. Aleshores els bons establiments sabien que amb bon servei s'asseguraven una bona clientela. Avui els turistes només miren els preus i els és igual el lloc on els duguin. El client antic, temptat per aquests preus baixos, ho prova i sol preferir tornar al bon servei conegut. El bon servei es ven, però s'ha abusat de la imatge general de Mallorca i, en general, aquella classe de clients ha anat minvant. Fa deu o quinze anys, el vuitanta per cent de clients que

teníem eren clients antics.

B.- Diuen que els bons clients no es volem mesclar...

JD.- Els clients antics comenten els canvis i diuen que ja no és el que era abans. Un d'ells em comentava no fa gaire que, per exemple, les nits de gala ja no es veuen els clients amb el vestit d'etiqueta, com abans, però jo li demanava per què, si són ells mateixos, també, els que han optat per la comoditat, per la informalitat... són les modes.

B.- Quin paper han desenvolupat les agències de viatges?

JD.- Al principi, un bon paper perquè l'organització de viatges en grups va permetre un descens de preus que originà una ampliació del nombre de viatgers. Alhora es convertia en una empresa altament rendible perquè els sistemes de venda del seu producte han evolucionat moltíssim fins al punt que, de cada cop, és més la gent que pot comprar el viatge organitzat, gent amb pocs diners...

B.- I continuen, ara, fent aquest paper?

JD.- L'agència de viatges és una empresa que, com totes, cerca les millors condicions de negoci. Avui, com que sobren places i gairebé monopolitzen l'activitat del viatge, se n'aprofiten: tenen el mercat en les seves mans. Abans era l'hoteler qui establia el preu. Ara l'agència imposa el preu a l'hoteler, el sotmet. Moltes agències, a més, s'han convertit també en empreses hoteleres i, com és natural, primer van a omplir els seus propis hotels.

B.- Has fet referència a l'excés d'oferta, sobren places...

JD.- Crec que s'hauria d'acabar la tendència a ampliar i orientar-se en la renovació de tot el que ha esdevengut

vell o antiquat. No és necessari fer noves construccions, sinó actualitzar les existents, modernitzar-les. I aquelles empreses que no puguin seguir aquest camí, no els quedarà altra alternativa que la desaparició...

B.- Però, qui ha de regular, decidir o establir aquestes pautes?

JD.- El mateix mercat regularà la planta hotelera. En un futur pròxim hi haurà moltes empreses que, després de seguir una política de baixa irracional de preus, no tendran capital per a la renovació i possiblement desapareguin. Assistirem a una època en què les modificacions en el món del turisme seran molt importants, tant en l'aspecte d'infraestructura com en el de nous mercats, noves ofertes per al turista. El canvi dur camí de ser total. Mallorca? En aquesta nova perspectiva té la circumstància que, en relació a la gran bossa de turistes potencials, és a dir Europa, ni és massa lluny ni massa prop. Cal tenir present que el preu de l'avió sempre serà un element importantíssim a l'hora d'establir el viatge organitzat.

B.- Creus que Mallorca ha de témer la competència d'altres indrets mediterranis que també poden beneficiar-se d'aquest factor de la distància justa?

JD.- Còrcega, Iugoslàvia... no tenen la mateixa atmosfera, el mateix caràcter de gent. Sí, la forma de ser dels mallorquins és un atractiu turístic, però no és l'únic: hi ha la part d'exotisme, de paisatge diferent, i també els elements comuns i serveis europeus.

B.- Creus que el paisatge, la qualitat del paisatge, influeix?

JD.- El turisme es queixa de l'abandonament de platges i muntanyes. No es queixa dels preus dels hotels, però sí de l'oferta

complementària: restaurants, bars, altres serveis... són preus cars, és cert, però hem de tenir en compte que és negoci de temporada del qual se n'ha de viure tot l'any. La barrera de la temporalitat es presenta, per tant, com a insalvable. El golf? Sí, podria cobrir una part. En aquesta zona hi ha dos camps de golf i això podria justificar mantenir oberts dos hotels. És una inversió molt grossa amb un temps mort inicial, improductiu. La demanda, per altra part, no és encara molta tot i que es nota que la gent en comença a demanar. Podria ocórrer com el tennis, que ha conegut un auge tan espectacular i ha permès crear un autèntic al·licient turístic. A més, el golf mou la gent a l'hivern.

B.- Una qüestió interessant és la del destí de les plusvàlues que genera el turisme. Diuen que no queden...

JD.- El turisme de Mallorca sempre ha generat beneficis que s'han expatriat, tant per part de l'administració com de les grans companyies i aquesta desatenció, per desgràcia, continua. A Mallorca es produeixen uns beneficis que no s'hi reinverteixen, sinó que generen nova riquesa a altres llocs. Això és perillós, sobretot de cara a diversificar les fonts de riquesa de Mallorca.

B.- Creus que millorarà la qualitat del turisme?

JD.- Amb l'estructura que tenim haurem de fer molts de canvis, com he dit, per aconseguir-ho. Hi ha un bon nivell hotelier, però l'entorn també compta per a aquesta classe de turisme. El client ve pel sol; però demana més: golf, excursions... són molt selectius i coneixen Mallorca millor que nosaltres. Hi ha zones en què hi ha saturació; a altres, no, però

hi manca planificació. Jo crec que som en el moment d'intervenir en aquest aspecte, perquè hem arribat al límit. En aquests cinc darrers anys s'ha construït en excés, unes setanta mil places, i aquest ritme no es pot mantenir de cap manera. La consciència de ser ja en aquest límit la té de cada dia més gent; però sembla que, ara per ara, el sector de la inversió privada no el té i pretén continuar l'ampliació de l'oferta, i són faves comptades: les estades es redueixen any rere any, perquè de cada any són més els clients que s'han de captar per mantenir coberta l'oferta. I no pareix que sigui possible fer créixer la demanda, que hem arribat al límit.

B.- Hi la idea que a Mallorca, com aquell que diu d'improvís, es va generar una riquesa immensa i que les mans dels mallorquins no han estat tan hàbils com hauria estat de desitjar...

JD.- Mallorca no ha sabut, en general, administrar bé aquesta riquesa. Hem sabut fer doblers, però no hem sabut ser empresaris. Hem sabut crear riquesa, però mantenir-la i fer-la créixer requereix una altra mentalitat. Distinta a la que no hi veu mé enllà del diner fàcil i a curt plaç, no sé si pròpia del mallorquí. De totes maneres, hi ha una mescla de mentalitats i l'experiència sempre pot servir de lliçó. Per exemple, hauríem de reflexionar sobre la realitat de cadenes que no creixen a Mallorca, i menys a les zones turístiques habituals. Això hauria de fer pensar.

B.- I la temporada d'enguany, com es presenta?

JD.- No es presenta bé. L'ocupació de setmana santa ha estat raonable, però altres anys era ple. I això que hi

ha hotels que no han obert. I no ens hem d'enganyar quan al diari llegim que no hi ha places cap a Mallorca, perquè són places de transport mentre que d'hotel n'hi ha de vacants. Les perspectives per a l'estiu són fluïdes. Jo crec que s'ha malavesat el turista. La política d'abaixar preus ha duit que el client esperi les ofertes de darrer moment, perquè ja saben que trobaran plaça i a preu més interessant. Això arribarà a ser insostenible i enguany ja hi ha hotels que no poden obrir després d'alguns anys de treballar forçats amb aquesta classe d'ofertes. Abaixar preus implica reduir o retallar serveis, i hi ha un límit que si es passa representa la descapitalització, una forma de suïcidi econòmic. Els esclats grossos seran quan no hi hagi altre remei que reformar l'establiment, perquè no hi haurà capital.

B.- Tu, que ets d'Artà i vius i treballas a Capdepera, terme municipal típicament turístic, quin creus que ha de ser el paper d'un poble com Artà en aquest món del turisme?

JD.- Un de molt clar, i és que no ha de caure en els errors d'altres zones. Carrossa pot ser un model, ara que si Sa Canova, en comptes de fer un desenvolupament reduït però d'alta qualitat, repeteix errors com els que tots coneixem, serà un desastre. De totes maneres jo pens que l'alternativa econòmica d'Artà no ha de ser únicament hotelera.

* * * *

MONTAJE

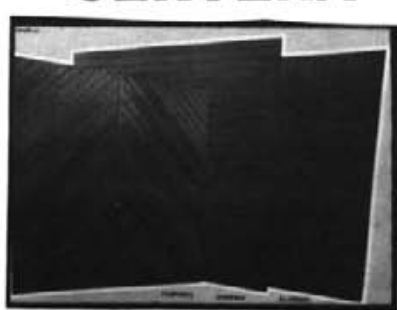
Kombi

PUERTAS BASCULANTES

MACHIMBRADO DE:
"NORTE Y TEKA"
CHAPA PEGASO
PINTADAS CON
DIFERENTES COLORES
SE LAS MONTAMOS EN
CUATRO HORAS
AUTOMATICAS Y CON
MANDO A DISTANCIA

C/. Pep Not, 59
Tel. 56 21 31 - A R T A.

SERVERA

Clasig

CATALINA CONTACOMPTES

En les activitats de la Setmana del Llibre els al·lots d'Artà coneixien un personatge fascinant. Per això hem cregut oportú portar-lo a les pàgines de la nostra revista.

Bellpuig.- Com se't va ocórrer la idea d'anar contant contes?

Catalina.- M'agradava contar-los als meus alumnes. Després de conèixer en Pep Duran del Principat, el qual anava contant contes pel món, vaig començar-los a contar a les Biblioteques. A partir d'aquí començ a fer feina amb el Consell. D'això ara fa tres anys. Avui ja duc el centenar d'actuacions.

B.- Com responen els nins?

CC.- Molt bé. Sembla com si tinguessin fam de contes. Davant una cosa tan simple com la narració oral responen amb un fort interès. A través de la paraula les enganxen molt bé.

B.- Com podem aconseguir pols de lluna plena?

CC.- Els vespres que hi ha lluna plena s'ha de deixar una capseta al terrat i si has llegit molts de contes i dus sort pot ser que al dia següent la trobis plena de pols de lluna plena.

B.- Quins elements dels qui portes per les teves representacions t'atreuen més?

CC.- L'ou de colors que em varen

Na Catalina Contacontes en plena tasca rodejada de nins.

deixar les tres gallines, na Peticua, na Poliplasta i na Polixinella. Després m'agrada molt la granera de la bruixa que va perdre la granera. Aquesta m'agrada tant perquè serveix per agrandar estrelletes. També mencionaré en "bocagrossa" que és una titella constipadissa que em sol acompanyar.

B.- Saps que als països islàmics hi ha uns personatges que es dediquen a contar contes al mig de les places i que se'n viuen, d'això? Quina relació té amb tu aquestes figures?

CC.- M'agradaria ésser uns d'ells. M'agrada contar contes als grans, als vells, a tothom. Hi ha cultures en que al malalt l'envien a un contacontes per curar-li l'esperit.

B.- Empres les Rondalles en les teves actuacions?

CC.- No, perquè tenen dificultats de lectura per als nins i les adaptacions que s'han fetes per a infants no m'agraden gaire. Jo solc utilitzar contes d'autor modern.

B.- Quin es el conte que t'agrada més?

CC.- En Gustí Lladre, i no perquè sia d'Artà.

B.- Quin recomanaries per llegir?

CC.- Sa Bruixa que va perdre la granera.

B.- Que tal l'experiència d'aquests dies a Artà?

CC.- Molt bona, els nins són molt calcats i comprensius. No tenen problemes de llenguatge. Així et pots recrear molt lingüísticament.

Antoni Picazo

Recepta de...

Pastís de lluç.

Ingredients per a 4 persones: 1 kg de lluç, quatre o cinc patates, mantega, un o dos ous, una pastilla d'avecrem o sal, maonesa, julivert i fulles de lletuga.

En un litre d'aigua hi bullim el lluç amb les patates, el julivert i l'avecrem, fins que tot estigui fet. Després ho treim i escolam l'aigua. Desfarem el lluç i llevarem totes les espines. Tot seguit ho passam tot, amb les patates, per un passapures. En tenir-ho tot capolat hi afegim els ous i la mantega i ho mesclam tot

CAFETERIA MANIX BURGUER

fins que tinguem una pasta consistent. Després ho posarem tot dins un motllo i ho posarem dins al forn fins que estigui gratinat. En treure-ho del

forn ho posarem dins una palangana i ho taparem amb la maonesa. Finalment ho adornarem amb fulles de lletuga.

HA MORT SOR CATALINA DE LA PURISSIMA

de tot el poble. Molts aprenguerem amb ella les nostres primeres lleures. Els malalts reberen l'atenció de les seves mans, els joves els seus consells, la Parròquia la cura i neteja. El 23 d'abril de 1984, el poble li va retre un homenatge amb motiu dels seus 50 anys de Professió Religiosa. Fou aquesta una jornada memorable en la que els Coloniers manifestaren l'estima que sentien envers Sor Catalina.

El darrer gest d'agraïment del poble cap a ella foren les gestions realitzades per un grup de Coloniers - interpretant el sentiment de tots - a fi que Sor Catalina pogués rebre sepultura en el cementiri de la Colònia, cosa que fou possible gràcies al Batle d'Artà, Miquel Pastor, el qual regalà un dels níxols de l'Ajuntament. Així, Sor Catalina se quedarà sempre entre nosaltres, com sabem era la seva voluntat.

El funeral i l'enterrament foren la clara mostra de lo molt que estimaven els Coloniers, petits i grans, an aquesta monja senzilla, pacient i tendre que consumí anys darrera els al.lots. Que el Senyor li hagi donat el premi al seu esforç i dedicació.

De La Colònia

A. Genovart

NOU RESTAURANT

A finals del passat mes d'abril quedà inaugurat un nou restaurant "Acuarium" situat al carrer de Sant Mateu, 14. Està regentat per Josefa Ortiz, té capacitat per cent persones i la seva especialitat és peix i marisc fresc i carn selecta. És un restaurant net i ben atès on es poden trobar plats de la cuina internacional. Poc a poc la Colònia va assolint qualitat en els seus establiments.

Paella a l'ermita del 16-4-90

(per manca d'espai no va poder sortir al passat número)

Tot el poble ha duit dol amb motiu de la mort de Sor Catalina Ferrà Moranta (de la Purissima) que morí el passat dia 1 de maig després d'una breu malaltia, als 83 anys d'edat.

Sor Catalina, persona estimada per tot el poble, havia nascut a Esporles el 23 d'abril de 1907. Ingressà al Postulantat de les Germanes de la Caritat just l'endemà de complir els 25 anys. L'any 1934 professava com a religiosa i el 21 d'abril de 1937 feia els vots perpetus. El seu primer destí fou Artà, després passà a Palma, a Sant Rafel, per tornar altra vegada a Artà, des d'on vendria a la Colònia. Aquí hi ha estat per espai de 40 anys (arribà el 24 de setembre de 1949) essent així la religiosa que més anys ha residit a la Colònia des de la fundació del Convent el 1922.

Durant aquests 40 anys, Sor Catalina s'ha guanyat les simpaties

ALQUILER DE PELICULAS

TELYCO

FAX Y TELEFONOS

ELECTRODOMESTICOS

PENSAMENTS

LA CONFIRMACIO: OPCIO SERIOSA

El pròxim dia 19 de maig, a la nostra parròquia, el Bisbe administrará el sagrament de la Confirmació a un grup de joves i al·lotes que, al llarg de 3, 4 o 5 anys, han intentat fer un camí que els ha portat a conèixer Jesús a fi de poder fer una opció sincera i lliure per Ell, a integrar-se dins la nostra comunitat cristiana treballant en diverses tasques de catequesi, acció social, celebració i altres amb l'únic objectiu -que fou el de Jesús- de fer un món millor segons uns valors ben definits que són els de l'evangeli.

Algú dirà: "Per què tan de temps sense confirmar?". La resposta podria ésser aquesta: Tots sabem que en temps primer aquest sagrament s'administrava gairebé després de la Primera Comunió i, per tant, deixava de tenir sentit ja que l'infant era inconscient del que rebia, com ho són avui molts dels qui reben la 1ª Comunió i no en parlem dels infants que reben el Baptisme. El Concili ha intentat retornar el seu sentit a aquest sagrament donant-li el caire d'opció personal i lliure per Jesús i per la Comunitat: l'Església. Era, doncs, oportú esperar el temps necessari a fi que la Confirmació es recuperés en el seu sentit més genuí d'opció real i lliure. El que no es pot fer és administrar aquest sagrament de la forma "barata" i "social" amb que es reben altres. Creim que després de tan de temps podem ara recuperar el sentit seriós d'aquest sagrament. No és un sagrament "necessari" per casar-se, i, per tant, no es pot rebre per pressions dels pares o de l'entorn social. Són els joves que s'han apuntat lliurement a fer un procés seriós de coneixement i de seguiment de Jesús els qui podran fer un dia sacramental la seva decisió. No podem estar d'acord en què es rebí aquest sagrament únicament perquè el jove ja té l'edat i, en conseqüència, s'ha de confirmar. Aquesta és una forma de devaluar el sagrament. Altres podran dir: "Per què no es poden confirmar tots els qui vulguin?". La nostra resposta és: Es poden confirmar tots els qui vulguin fer un procés, un camí seriós i compromès de seguir Jesús i ho vulguin demostrar durant un temps llarg. La Comuna de Joves ha estat i

és una forma de fer aquest procés, però no és l'única. La Comuna ha ajudat a molts dels joves que n'han passat. Ells en són testimonis. La Comuna ha estat una bona experiència. Però mai absolutitzarem el que és relatiu, el que són mediacions. N'hi pot haver d'altres. Al nostre poble aquesta ens ha ajudat i ens segueix ajudant. El que passa és que els qui "miren" i "observen" els comuns els exigeixen tant que a vegades els voldrien simplement perfectes. I aquesta exigència pot ésser una manera de tapar la nostra manca de compromís. Exigim als demés el que no som capaços d'exigir-nos a nosaltres mateixos. Volem dir amb tot això que els joves que es confirmaran i els que fan el procés de la Comuna no són perfectes i ells ho saben, no són cap model, simplement són joves que, enmig de moltes, moltíssimes dificultats, intenten seguir un camí que els ha encisat.

Voldríem amb aquestes paraules haver ajudat a aclarir alguns punts respecte a la Confirmació. I voldríem també animar els nostres joves i majors a reflexionar sobre la necessitat que tenim tots d'apuntar-nos a fer un procés seriós de fe. Per als joves que el facin la Confirmació podrà ser un moment important dins la seva vida. L'equip parroquial

INTEGRACIO I CONFIRMACIO

El pròxim dissabte, dia 19 de maig, a les 9 del vespre al nostre temple parroquial, el Bisbe de Mallorca administrará el sagrament de la confirmació a un bon grup de joves i al·lotes que durant 3, 4 i 5 anys han anat fent un camí d'opció per Jesús. També un grup de joves s'integrarà a la nostra comunitat cristiana d'Artà manifestant així el seu desig de treballar, formant grup amb els altres cristians, a fi de fer real un poble i un món millor, sempre a partir dels valors de Jesús. Esperam que sigui un gran dia de festa per a tots els cristians d'Artà i també un estímul per als nostres joves perquè s'apuntin a fer també aquest procés seriós de seguiment de Jesús. Hi quedau tots convidats.

ECOS

ABRIL

NAIXEMENTS

Dia 10 de febrer. Caterina Carrió Dalmau. Filla de Sebastià i Joana. Son Monjos, 4.
Dia 21 de març. Julia Cattaneo Repetto. Filla de Walter-Eduardo i Sara Andrea. Santa Margarida, 58.
Dia 30 de març. Francesca Càmar Solano. Filla de Ramon i Antònia. Rafel Blanes, 79-1er.-Esq.
Dia 30 de març. Antoni Nadal López. Fill d'Antoni i Amàlia. Figueras, 9.
Dia 1 d'abril. Tania Pütz Selles. Filla de Stefan i Maria-Cristina. Santa Caterina, 38.

Dia 4 d'abril. Mònica González Romero. Filla de Pere i Maria del Carme. Sant Francesc, 12.

Dia 8 d'abril. Sebastià Riera Sureda. Fill de Pere i Joana. Ramon Llull, 40.

Dia 14 d'abril. Maria Capó Genovard. Filla de Benet i Margarida. Sant Marc, 8.

Dia 21 d'abril. Antoni Ginard Sureda. Fill de Rafel i Bàrbara. Argentina, 37.

MATRIMONIS

Dia 31 de març. Antoni Vilchez Sánchez amb Magdalena A. tígues Vives. Pontarró, 45.

Dia 7 d'abril. Joaquim Dols Romero

amb Antònia Sosa Danús. Pare Cerdà, 3.

Dia 17 d'abril. Marcelino Ripoll Veistegui amb Magdalena Escandell Salleras. Dàmaso Calvet, 4-4. Palma.

Dia 21 d'abril. Antoni Nicolau Massanet amb Isabel Miralles Nadal. De la Creu, s/n.

Dia 21 d'abril. Bartomeu Vives Alzamora amb Carme Hernández Sastre. Jaume Balmes.

DEFUNCIONS

Dia 17 d'abril. Manuel Sosa Gordillo. Sorteta, 20.

Dia 19 d'abril. Antònia Moragues Prohens. (74 anys, de Ca'n Moragues).

Ple del dia 23 d'abril

Sessió plenària fora oposició.

Abans de començar la sessió, el portaveu del CDS llegí un escrit, en nom del seu grup i del PP, adreçat al President del nostre Consistori i, de retruc, al grup dels Independents.

Endemés demanà que es suspengués la celebració del Ple, per no haver-hi les 48 hores entre convocatòria i celebració que segons la llei de règim local són preceptives.

La convocatòria fou feta el divendres dia 20, i es convocava els edils per al dilluns dia 23. Al·legà que el dissabte i el diumenge no són hàbils. Encara que el dissabte ho sia, digué, així i tot no hi ha el temps reglamentari.

Féu constar que més que despreci hi ha un menyspreu, del grup governant de cara a l'oposició. En primer lloc per no incloure a l'Ordre del Dia 8 punts que ells havien presentat a Comissió Informativa, el passat dia 5 d'abril, i si en canvi hi figuren els que hi presentaren el grup governant.

Després atacà el grup municipal del PSOE per consentir, i fins i tot algunes vegades pareix que recolzen, aquest menyspreu del qual ja hem parlat.

Acabà, recordant que ells representen una part dels electors del poble d'Artà i que si a ells els feren (referint-se al seu grup municipal) feren també una part dels nostres conciutadans, als quals representen.

Li contestà el Batle dient que si l'havia convocat per dilluns era perquè era l'únic dia en què disposava de majoria absoluta i que no es podia exposar a perdre una votació. Acte

seguit proposà passar a votació per si es celebrava o es suspenia la convocatòria.

Va haver-hi 4 vots a favor pels Independents (hi mancava la tinent-batle Srta. Piris) i 3 del PSOE.

En contra votaren els 2 del CDS i el regidor Payerras, com a únic representant del PP.

Acte seguit, essent coherents amb sa proposta, els 3 regidors de la dreta, sortiren de la sala de sessions.

Es va començar el ple aprovant les actes de 5 anteriors sessions. El projecte definitiu de la parcel·la 209 del Polígon 3, que correspon a S'Estanyol. També fou aprovat provisionalment la modificació del Pla Parcial del Polígon 2-A, també ubicat a Sa Colònia.

Per tercera o quarta volta, va a Ple el cobriment de la pista del Poliesportiu de Na Caragol. No vàrem entendre quin organisme era ara el que demanava una altra ratificació.

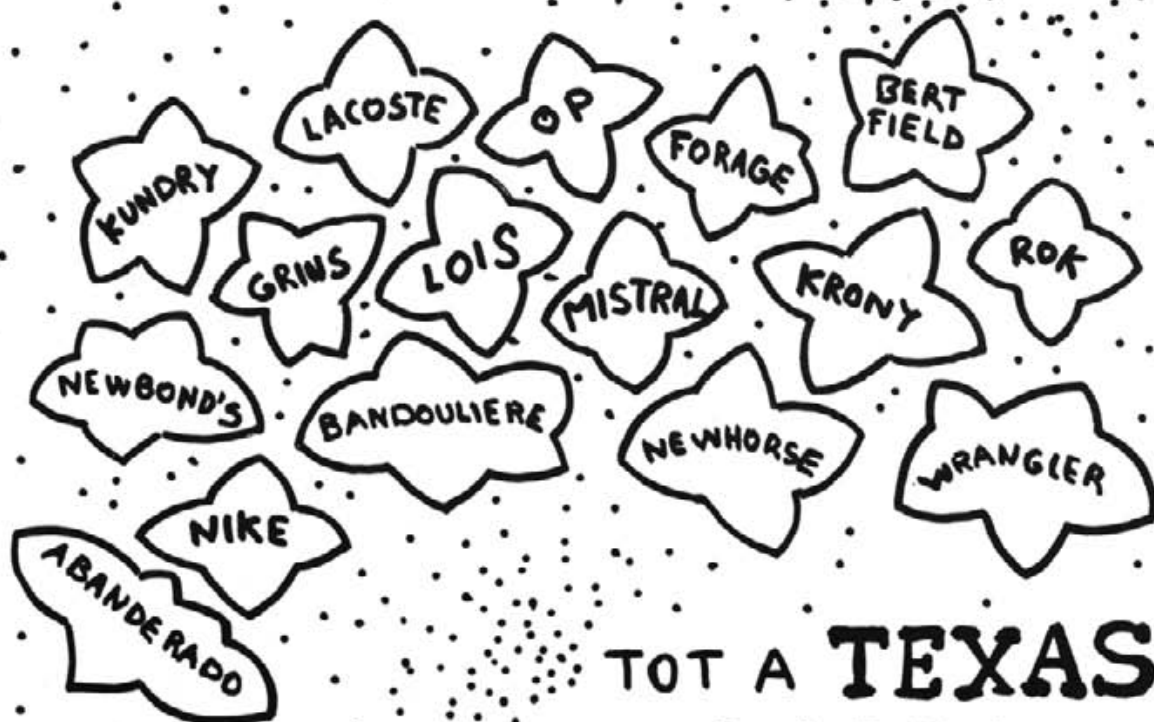
Con és de suposar, tot fou votat unànimament, ja que no era present l'oposició per poder-hi discrepar.

Hem pogut conèixer alguns dels punts que el grup de la dreta havia presentat a comissió informativa.

Un d'ells es referent a Ràdio Artà, on es feu una inversió municipal i de moment és muda, no sabem si qualche dia recobrarà la paraula. Un altre punt era el local que es vol destinar a la joventut, uns volen que sigui a l'antic local del Club Llevant, sobre La Caixa i els altres volen que sigui per devers la Plaça Nova. També demanen una ampliació del Cementiri.

Tomeu Lliteras.

PLUJA D'ESTRELLES

TOT A TEXAS

CALA RATJADA

DISSABTES CAPVESPRE OBERT

filats parats foner

"Idò podem parlar en mallorquí?"

Ultims dies de febrer. Les nou i mitja. Ràdio-4, emissora que emet en català. Connexió amb una unitat mòbil situada a un mercat. La reportera escomet una compradora: "Señora, qué opina sobre...?". "Pues que quiere que le diga, yo no se si...". Jo, oient, pens que l'entrevistada és mallorquina. Per l'accent. "Pero cree que debería hacerse de otra manera?". "No lo se, a lo millor sí". "Què és mallorquina, vostè?". "Sí". "Ah! idò podem parlar en mallorquí?". "Sí, sí". I continuen l'entrevista en mallorquí. Per la ràdio sent una opinió d'un dels convidats a l'estudi: "Ja es veia que li costava, a aquesta dona".

Primera: per què la locutora d'una emissora que té el català com a llengua pròpia no escomet, a Mallorca, en mallorquí?

Segona, múltiple i més important: "podem parlar en mallorquí" només si som tots dos mallorquins? "Podem parlar"? De qui necessitam permís?

Pus preguntes. Ara, una opinió: mai no farem res, ni en mallorquí ni en cap altra llengua, ni amb la llengua ni amb cap altra cosa, si no som capaços d'exercir sempre la pròpia personalitat. Si abans de caminar ja ens posam les sabates d'altri... no tan sols no correrem, sinó que ni ens farem gaire enfora.

La processó de Santanyí.

Al "Diario de Mallorca" de dissabte dia 21 d'abril s'informava que a la processó del dijous sant, a Santanyí, no hi havia banda de música; però que aquesta absència s'havia solventat amb els invents de la modernitat: un guàrdia municipal, estratègicament situat en el seguici, anava equipat amb un ràdio-cassette portàtil mitjançant el qual es podia escoltar una gravació de música adient a la gravetat de la cerimònia. Les processons han de ser solemnes i respectuoses, per això necessiten banda de música que interpreti peces serioses. "S'ha salvat la dignitat", devia pensar l'estratega de la gravació.

Però la cinta s'acabà i el guàrdia municipal, intentant tornar-lo posar a punt, activà la ràdio, sintonitzada a l'emissora per la qual el popularíssim Butanito explicava les incidències de la lliga de bàsquet. La rialla va ser general. Imaginau-vos la Verònica agitant el sant vel tota contenta per la darrera cistella d'Epi.

Qualsevol autor que hagués inclòs aquest relat en una novel·la hauria estat qualificat d'excessivament fantasiós; però ja se sap que la realitat supera la ficció.

"Un llibre, un amic".

Aquest és l'eslògan que figurava a l'exposició i venda de llibres que, en ocasió de la Setmana del Llibre, es va muntar a Na Batlessa. Un amic sempre és a prop, no et falla mai, sempre té un esguard reservat per a tu, a la teva mida...

D'entre els mitjans de comunicació és, segurament, l'únic que podem escollir lliurement. Tant la ràdio, com la premsa, com la tele, com el cine, pel fet de ser grans aglomerats comercials, d'inversió extraordinària que necessita l'amortització, condicionen molt les nostres possibilitats. Hi ha multitud de programes fets o projectats que mai no es podran emetre, hi ha notícies o continguts que mai no trobaran sortida als diaris o revistes que llegim... El llibre té més possibilitats. Pot arribar més lluny, a més gent, sobretot si el lector els sap trobar. I res no hi ha més lliure que asseure't a casa i llegir un llibre. Tranquil·lament, rellegint-lo, tornant arrera i envant un altre cop. Assaborint-lo. Deixar-los descansar uns mesos, o un any, i tornar-hi un altre pic... o tirar-lo si no et fa el pes.

De tot hi ha llibres. Només de llegir aquells títols assegurats, els anomenats clàssics (alerta, però, a les llistes d'una sola editorial), hi ha tota una vida de lector. Una vida plena de sorpreses, d'agradables troballes, de profunditats i misteris que es desfan, o ens aglapeixen, així com giram fulls...

Un pare em deia no fa gaire que la seva filla llegia molt, que sempre tenia algun llibre en marxa, a més dels de l'escola. M'ho deia tot orgullós. Sortat ell, però sobretot la seva filla. Li vaig demanar a veure com li havia nascut l'afició i no m'ho va saber explicar perquè ell no ho és gaire, d'aficionat. "M'adorm tot d'una".

I la millor manera perquè un nin s'aficioni a la lectura és que vegi que a ca seva és una activitat normal. Que es compren llibres, que es comenten, que es sap apagar el televisor i llegir...

"Un llibre, un amic". Els amics es trien i, com en tantes coses, s'ha de ser ambiciós en aquesta tria i procurar triar-los bons. Tornam a ser a com sabem si un llibre és bo abans de llegir-lo. Demana-ho a un conegut, demana-li quin llibre li ha agradat, que te'l deixi... Consulta una enciclopèdia, una història de la literatura, una guia, demana-ho a un llibreter de confiança que et pugui orientar, al bibliotecari...

Les biblioteques... saps que tenen un servei de préstec gratuït? Hi pots anar, triar i dur-te'n el llibre a casa per llegir-lo-hi tranquil·lament. Solen anar enrera quant a novetats, per això si de tant en tant vas a una llibreria i cerques, remenes, fulleges i te'n compres un i el llegeixes... prest no necessitaràs consell perquè te'n demanaran a tu.

saló de bellesa

ESTEL D'AUBA

Isabel Solano
Esteticista titulada

Carrer Joan XXIII, 19-12 - Tel. 56 29 50

ARTA (Mallorca)

Maquillatges
Neteja de cutis
Depilacions
Tractaments facials i corporals
Tractaments anticel·lulítics
Drenatge limfàtic
Depilació elèctrica.

NOVETAT
RECUPERADOR ELECTRONIC.
(Tractament artròsic).

ARTÀ EN UN LLIBRE D'INVESTIGACIÓ D'AIGÜES SUBTERRÀNIES

Llegint un llibre de l'any 1932 que té per títol "Investigación de aguas subterráneas" (que estigui tranquil En Colau de Ses Eres que no li faré la competència) me n'he duit una agradable sorpresa, perquè essent un llibre publicat a Barcelona i que tracta el tema d'una forma global -per exemple a l'índex podem trobar "fuentes termales de Aix-les Bains; manantial del lago Karar en Argelia; grandes cuencas artesianas de Rusia" etc.- crida l'atenció trobar-hi referències no només al nostre poble, sinó al lloc que dona nom a aquesta publicació: Bellpuig. Per això he cregut que ho pagava contar-vos-ho.

No m'extendré massa perquè tots anam curts de temps i totes ens penjen, simplement vos diré que, entre moltes altres referències a Mallorca, hi trobam aquestes: "figura 157, mecanismo de surgencia de la 'fonteta de Sa Bedeya' (Artà, isla de Mallorca); Figura 159 estereograma mostrando la disposición del manto de Triásico sobre el Neocomiense relativamente impermeable en la zona de Bellpuig (Artà, isla de Mallorca); figura 160, estereograma análogo al de la figura anterior pero en la zona de Ses Bergunyes (Artà)..." "ejemplo de ellos, el gráfico adjunto (figura 232) de un pozo en construcción en Ca'n Canyamel. Se trata de un pozo de 5 mts. de profundidad, construido al

azar y sin el menor asomo de humedad en la época de sequía. Se halla abierto en una finca de D. Pedro Morell"...

¿No trobau que ho pagava que us ho contàs? Idò, ja acab, però esperau que encara vos ne contaré una altra. Diu en el pròleg del mateix llibre: "En Artà, Mallorca, existe un pequeño manantial que brota cuando se riega en un huerto situado más arriba". M'he quedat amb moltes de ganes de saber on pot ser aquesta font i, per altra banda, també saber quina relació va tenir amb el nostre poble l'autor del llibre, D. Bartolomé Darder Pericás, Catedrático del Instituto Nacional de Tarragona.

Esper que si qualcú me'n pot donar clàries, tenguí la bondat de fer-ho a través del Bellpuig.

També figura a l'esmentat llibre, una relació de publicacions del mateix autor i entre les classificades com a "Memorias y trabajos en revistas científicas", trabajos en lengua castellana, n'hi ha un de 1921 titulat: "Nota preliminar sobre la tectónica de la región de Artà", i dins els "Trabajos en lengua catalana" hi trobam de les publicacions fetes pel mateix autor a la revista "Técnica Ciencia, Barcelona 1926", les aigües subterrànies de la regió d'Artà.

Bernat Lliteras Mulet

La dignitat d'esser

Alfredo Gómez

Barnusell (*)

Record que per Pasqua i Nadal anàvem a besar les mans als padrins. Molts de pics i per a molts de nés, segons l'edat, un tal costum era tot un símbol carregat, a la vegada, de respecte, de temor i d'amor.

Avui molts de costums, com aquests, s'han perduts. Els avis són objecte de més amor, menys respecte i gens de temor.

Han canviat els costums i les circumstàncies han mudat. Abans els vells eren pocs, avui són moltíssims. Perquè són tants s'han convertit en un problema social: econòmic, sanitari, polític, etc. Problema que s'ha d'encarar i resoldre. Per això veim que s'han produït mostres patents de preocupació envers ells, que s'ha traduït a realitats (associacions, ajuts domiciliaris, aules, residències, etc.) de la mal anomenada "tercera edat". (No m'agrada gens ni mica aquest qualificatiu. Preferesc qualsevol dels termes ancià, vell, senecte, jai, gran, padrí... Són més nobles i més nostres).

En quin concepte és tengu't l'ancià? Quan un es fa gran veu com

s'atraca el moment de la jubilació. Diferents reaccions es poden donar. Una, potser de joia, és conseqüència de preveure un temps lliure en el qual, desfermats de qualsevol deure, faran allò que més els complagui. L'altra, més corrent, de tristor, es produeix per la visió que es perdran amics, companys, costums i doblers. De fet, però, la jubilació s'ha convertit en el moment oficial en el qual se'ns diu que tornam vells, amb tot el que el terme significa.

Per altra banda, crem que, a mesura que tornam vells, perdem qualitats, capacitats, som més maldestres i cada pic servim per a menys. Endarrerere, com els crancs. Així pensa molta de gent, ancians i joves. D'això a menysprear el senecte tan sols hi va una passa.

Res més llunyà de la realitat. La història de l'home és curta o llarga. Només hi ha una alternativa: "morir jove o arribar a vell". Crec que és millor el segon. El cicle de la vida es divideix en etapes (infant, jove, madur, senecte) cadascuna de les quals es defineix per un conjunt de característiques pròpies. Sempre, però, mantenen en comú l'esser persona.

L'ancià és, en qualsevol cas i davant de tot, persona. No ho oblidem. Si no pateix malalties greus

cerebrals, és persona que desenvolupa el seu potencial, la seva intel·ligència, la memòria, l'atenció, la capacitat d'aprenentatge, etc. No les perd, encara que són diferents en qualitat a les de les altres èpoques de la vida. En podem parlar en una altra ocasió.

La dignitat de la persona gran consisteix essencialment en ésser persona. La persona d'aquesta edat, a més, està enriquida pels fruits dels anys: l'experiència i la saviesa. "Més sap el diable per vell que per diable". L'experiència és la mare de tota saviesa. Llàstima és que no es vulgui escoltar la seva veu.

Dins la saviesa del padrí o de la padrina es conté la història, la cultura viscuda, arrelada dins les fonts dels nostres avantpassats. Sou, doncs, la nostra història i la nostra cultura.

Sou la nostra història perquè heu lluitat i treballat cercant donar-nos un món millor que no hem sabut aprofitar. I sou la nostra cultura perquè guardau les més belles tradicions (cançons, balls, coverbos, receptes de cuina i de pastisseria, oficis, treballs, etc.) que configuren la nostra manera de ser i que, a la pitjor, no sabrem recollir i fer-les nostres per, en el seu moment, trametre-les als nostres fills.

Hípiques

Hem de començar la crònica amb la notícia de la suspensió, per causes climatològiques, de les carreres del 21 d'abril a l'hipòdrom de Manacor. Però l'endemà, a Son Pardo, es produí una notícia destacable. A una carrera del capvespre es classificaren 1r i 3r dos cavalls artanencs, tots dos de la mateixa quadra. Eren el campió Nostro VX, que va fer primer rodant a 1'23"3 conduït per J. Arnau, i Quick Lui (que havia partit 60 m més enrera), menat per Damià Ginard a 1'21"9 que va ser tercer. Enhorabona a la quadra Bodyface Center.

El dissabte dia 28 d'abril, a Manacor, el primer èxit dels cavalls artanencs es produí a la segona carrera. La guanyà en Morellet, com-

pany de quadra dels anteriors, que va córrer a 1'29".

A la tercera carrera el segon lloc va ser per a Mel, de la quadra Na Borrassa. A. Tous, Gafarró, la conduí a 1'28"3.

El mateix dissabte reapareixia en Castañer, el cavall de la quadra Sa Font Calenta. Després de gairebé un mes d'inactivitat per sanció, aconseguia el tercer lloc dins la categoria III.

Diumenge 29 d'abril, a Son Pardo, es celebraven tres carreres molt importants corresponents al premi Ciutat de Palma. Els animals artanencs no aconseguiren premi, però hi havien de participar. El premi es disputava a tres carreres. Una per a poltres de tres anys, amb la participació de Penyora, l'egua d'en Mateu Vicens, que ha estat posada en mans

del conegut conductor Julià Arnais. Una carrera per a nacionals, amb la participació del nacional artanenc Nostro VX, que es va desmuntar. I una tercera per a importats amb la participació de Quick Lui. En tot cas, no desmereixeren.

El mateix diumenge na Faula va aconseguir un meritori tercer lloc rodant a 1'21"3, conduïda per P. Gelabert, Gatova.

El dimarts dia 1 de maig fou un gran dia per als cavalls artanencs ja que foren cinc els que obtengueren com a mínim un tercer. Comencem amb un segon lloc en el preni Foment aconseguit pel cavall de la quadra Sa Corbaia Maltemps VX, a 1'34"2. A la segona carrera va ser Morellet que amb un temps de 1'32"9 aconseguí el tercer lloc, conduït per Damià Ginard. Després, la petita i regular egueta de la quadra

Bàsquet

L'Esport Juma, equip sénior femení

Com cada any per aquest temps la temporada per a la majoria d'equips està en el seu punt culminant. L'Esport Juma no n'és una excepció i és a punt d'acabar la temporada 89-90 que va començar amb la participació en el torneig de Sant Salvador, allà pel mes d'agost. Dels tres tornejos de pretemporada en què va participar, en va guanyar dos: el de Sant Salvador i el de Sant Bartomeu, a Capdepera. L'altre, el de Sa Fira, el va perdre a la final davant el Jovent, que és el segon millor equip de l'illa. En aquell temps es va produir la incorporació d'en Jaume Palou com a nou entrenador. La resta de l'equip és el mateix que el de la temporada passada.

Durant tot l'any l'equip s'ha mostrat molt irregular, intercalant alguns partits molt bons amb altres no tan acceptables. En aquests moments es juga una eliminatòria amb el Binissalem per la novena posició a la taula classificatòria.

A pesar de no fer una gran temporada, destaca la unió i les ganes de fer-ho bé per part de les jugadores.

S'ha de fer menció especial de l'entrenador, que els ha donat molta confiança, sobretot a les més joves.

És important que si en l'actualitat la plantilla i els tècnics de l'equip funcionen i fan un bon paper,

no és pot dir el mateix quant a les perspectives de futur que es presenten. Si no es fomenta la pedrera del bàsquet femení, aspecte poc cuidat pel club, podria desaparèixer dins pocs anys.

d'esquerra a dreta, agenollades: Antònia Gelabert, Maria Magdalena Nicolau, Angela Infante, Antònia Bauzá. Dretes: Maria Antònia Flaquer, Antònia Tous, Jaume Palou (entrenador), Maria Ginard, Bel'en Lorenzo i Margalida Cantó.

Na Borrassa, Mel, va fer segon rodant a 1'32"2 amb el seu conductor habitual A. Tous. Finalment foren **Lechuzo** i un excepcional **Nostro VX** que aconseguiren dos primers llocs, a 1'28"3 i 1'25"1 respectivament. És la primera victòria de **Nostro VX**, que va fer gala d'unes forces excepcionals, dins l'hipòdrom de Manacor després del Gran Premi de Manacor.

El dissabte 5 de maig, carreres a Manacor i, sobre el paper, bon dia per aconseguir bons cronos, 1700 metres i la pista en molt bon estat. Els cavalls artanencs aconseguiren mitjançant la petita Mel un tercer lloc a la gens menyspreable velocitat de 1'25"8. A la carrera següent nova representació artanenca: **Estivalia**. Amb una excepcional sortida aconseguia posar-se en segon lloc i una inoportuna enganchada amb un altre li produí el distanciamment. Dins la II categoria aquest cop fou E. Marisol, la gran egua de Body-face Center, conduïda per Gaspar Rayó, que feu

crono, aquest). Finalment **Niky de Padueng** fou el que aconseguí un tercer lloc a 1'22"3 dins la I categoria de Manacor. Sense classificar-se, ca assenyal

el quart lloc aconseguit per **Junita** conduïda per una de les seves propietàries, na Cati Massanet. També aquest dia un conductor artanenc conduí un cavall forà i obtengué classificació. Es tracta d'Antoni Artigues, des Pont, amb **Marloe**, propietat de Joan Servera, Cupa, un ell conegut llorenç. Carreres del

sultats: 1ª carrera: 1r. Ma temps

X, 2n. Nan

, 3r. Neus. Carrera que va ser guanyada molt fàcilment pel cavall de Sa Corbaia, conduït per P.M. Vaquer 2ª carrera: 1r. Meravell

, 2n. Navin

, 3r. Liduvina VX. Aquesta supsa el primer dels èxits de la quadra de Bartomeu Gili, Sua, amb **Mer vella**, conduïda per P. Gelabert.

Gelabert. 3ª carrera: pre entació d

poltres de dos anys que re litzaren una petita carrera. Guanyà fàcilment **Rigoletto**, conduït per Pep Fuster, seguit de **Rosa P.** menada per Antoni Esteve. Tercer va ser **Roya Prince**, en mans de G. Sureda. 4ª

carrera: èxit total de

a quadra de Bartomeu Gili. J iell, conduït per P. Gelabert, a onseguf la victòria, seguit de **Loçana** conduïda per Llorenç Gili, i de **Lad Trotting**. 5ª carrera: **Marloc** fou el

encedor, conduït per A. Artigues. Després **Negritos** i **Quick L** i que era menat per A. Sancho, C espí. 6ª carrera: polèmica carr

a que finalment va ser guanyada per E. Marisol conduïda per P. Vaquer, després del distanciamment de **Faula**. El segon lloc fou per al cavall de Sa Font Calenta Castañe, conduït per M. A. Gili, seguit per A. Gänster V.

Chaude Fontaine II

ELS NOSTRES CRACKS

El crack artanenc que avui ocupa la secció és **Junita**.

Junita va néixer a Artà l'any 83 filla del que fou crack a principis del 80, **Hissouney**, i de l'egua **Atenea**, propietat d'Antoni Ginard. Vegeu-ne els antecedents:

Pare: **Hissouney** (1'19"). Avis paterns: **Volney** i **Aunou**.

Mare: **Atenea**. Avis materns: **Oscar CII** i **Flicka** (filla d'Ecu d'Or, que va ser un semental de gran renom) i **Trapissona**.

És propietat de les germanes Massanet Ginard i és preparada per Joan Massanet, Serol. Actualment és conduïda per Sebastià Crespí o per Cati Massanet, encara que fa un parell d'anys també fou conduïda per Joan Riera, Prim.

De **Junita** podríem destacar la seva potència, una potència enorme: és una egua molt forta. El seu rècord és de 1'21"5 sobre 2220 m, aconseguits a Son Pardo. De jove tenia un caràcter un poc difícil però avui és una egua molt manejable.

De poltra ja va començar a destacar però dins el 87 va començar

l'autèntic boom **Junita**. El 88 i 89 va arrasar, literalment parlant. En el 90 ha reaparegut després de quatre mesos d'inactivitat i la seva resposta ha estat molt bona.

De na **Junita** s'espera que pugui ser una gran reproductora ja que els seus orígens, com hem vist,

són realment extraordinaris. Basti dir que **Flicka** va guanyar el Gran Premi Nacional de l'any 1962 a 1'34"6, que va ser rècord en el seu temps. **Junita** es pot dir que és i ha de ser un dels millors productes nacionals que mai han nascut a Artà.

Chaude Fontaine II

Vegeu **Junita**, sostenguda pel seu propietari Joan Massanet, i pare de na Cati, conductora habitual.

Si l'enveja fos tinya ningú grataria, perquè avui en dia l'única picor que realment fa por és una bossa sense diners. Ara bé, enc que hi hagi molt que gratar, gratera n'hi ha poca. Però si el mal d'altri tornàs de colorins, l'arc de sant Martí podria plegar els filats i anar-se'n a cercar veroles devers el país de don Miquel Gorb i Atxov. Aquest empestat envejós, ve a rotlo arrel d'una fregada que tengueren dues dones quan comentaven les virtuts físiques i sexològiques dels seus corresponents marits. Ambdues madones de ca seva, així com també amb accions xafarderes a cal veïnat, es tiraven floccades de bastim admiratiu vers el pàmpol rovellat de l'amor propi. Per a una, el seu consorci tenia més abrivament que el soldat desconegut, del qual ningú mai n'ha sabut els terringos que esvergà. Per a l'altra, estava claríssim que de viure amb un brau, no havés tengut més mala vida i que ni el gall de la passió havia estrenat tanta mulla. Quan pensàvem que posarien bitla a la conversa, vet ací que voltaren de cul en coa i passaren a tirar-se manades de lletçons d'ase: "Mira tu si és bon al·lot el meu, que despusahir una abella maimona li picà es paramosques, i li féu un nyol·lo com un ou de gallina. Què et pensis que la matàs, a l'abella? Pots pensar! Foté quatre rispades i dos remeulos, i, si vols picar, ves-te'n a un clot de grava. És que ell no va dir ni xina, com te va!. Ho prengué igual que madò Tafona, que quan havia acabat esperava una estona". "Ja ho val! Mai m'hagués cregut que el teu passol fos tan alissardo. Què vol dir, dijunar amb el rebost obert?. Saps què podríem fer? Idò, donar-li fregues. Segur que llavors es posaria a to". "Ja hi vas calçada per aigua! I ara no veus que el meu comandant té l'espasa d'estam?". "Foure, de lerel·la. Emmi-dona-li l'espasa! Fent-ho així, no pot ser mai que no revenguí". "Escolta, ara que hi pens, tanmateix per lo que ell pot punyir, ho podem deixar córrer".

Avui no parlarem del castellà ni del català. El company de la península ibèrica diu que perllonguem el debat fins que

Xerrim-Xerram

l'hortalissa hagi partit de valent. Quan l'hortet estigui encaminat, llavors tornarem encetar barrina. Per de prompte, ens prepara un rosari de pros i quantes de la llengua del Figuerol. Diu que un servidor, després de les properes andanades filològiques i per in sècula seculòrum, no tindrà altra sortida més que dir "Claro. Como no. Mira por donde. Ya ves, esto no lo sabía yo. ¿Será posible semejante rotundidad?". Per la nostra part, el temps es fa curt. Déu fassa que les tomatiugeres no tenguén mil·deu. En cas contrari la xerrada es faria esperar massa. No obstant això i abans d'anar-se'n de quares al prat, em digué, tot solemníssim: "Oye, artanero torero. No pretendas imitar a mi compadre, el Curro Romero, a quien para olerle el tarro de sus esencias taurinas, es preciso dar la vuelta al mundo en globo y seguirle con radar. Pero como te veo sediento de comparaciones, ahí va una: vosotros sois la monda, digo yo. No veas qué cosa tan ridícula os pasa a los malloquines, es el colmo del desconcierto gramatical. Tanto os da llamar a las mujeres por el pelo que por el culo. Creo que sois los únicos del universo que confundís una colección de tías morenas con una buena cosecha de almorranas". I vosaltres confoneu les figues de la roca amb les figues de moro. "Sabes què te digo? ponte los machos a remojar". Gràcies, no som sanat. "Hasta pronto". Què sigui prest.

Nosaltres no som gaire addictes al televisor. Per tant les poques coses que sabem ens arriben

de segona mà, tota vegada que no combregam amb les rodes de molí imposades des de la cucua del poder. Aquestes hòsties són indigeribles per un gavatx com el nostre. A més, quin dret té el senyor Sorell, vull dir Borrell, d'entrar dins ca nostra sense el meu permís? Qui li dóna el càvec i la senalla per escurar la meua cartera? Amb la comèdia del contribuir per a una Espanya més gran i justa, llavors empen els diners de tots perquè la canya ferla de na Velasco, ens presenti una catefa de mamelludes igual que si el Florida Park fos una granja de vaques suïsses. O sigui, molta mamella, molt de bragueram, però poquíssima llet. Això sí, el personal està content, i quan el comú riu és que no hi ha problemes. Ara que no ens venguin amb romanços, suposam que en pròxims programes, el finestró del moix godoix de la serra capotoix es cuidarà de mostrar-nos la part piteral negativa, o sigui, les cantants de fil·ferro i amb una post de triar bessó per davantera. Mentre, madò Conxa seguirà badant una boca com el cossi de na Batlessa, però plena de queixals corcats i saliva verge, ja que ella no ho és.

Endevineta

de Pere Xim

solució al número 25:
"Les panades"

Polins d'or vegetals
les varen classificar.
Si t'ho he de dir ben clar,
n'hi ha molts i són iguals.
És darrers que vaig picar
es poden dir verdejals.
Són molt bons per menjar.

Solució al proper número

NOTICIA D'ULTIMA HORA.

Tancada ja l'edició del present número de Bellpuig ens arriba una notícia que fa referència al tema que ha ocupat les pàgines de l'Informe. Ens referim al recurs que l'oposició municipal va promoure davant el Tribunal Superior de Justícia sol·licitant l'anul·lació d'un plenari celebrat el passat mes de setembre.

El Tribunal ha dictat sentència desestimant la petició, per la qual cosa els acords adoptats en aquella sessió tenen plena validesa. Esperam que en el proper número podrem haver conegut el text de la sentència per poder-ne donar complida informació.